

AGENDA zaterdag 12 november 2011

1. Algemene Ledenvergadering

- 13.15 – 13.30 uur   Ontvangst in Café In den Anker bij Landgoed de Moeren, te Zundert
(adres en route zie ommezijde)
- 13.30 – 14.00 uur   **Algemene Ledenvergadering BPG**
- Opening
  - Verslag van de Alg. Ledenvergadering d.d. 2 juli 2011 (zie Grondig)
  - Stand van zaken en vooruitblik:
    - FPG, onderzoek ledenoordeel
    - Provinciale vertegenwoordigingen
    - Agenda van Brabant: investeringsregelingen voor Landschappen van Allure en voor Historische Complexen
  - Rondvraag en sluiting

2. Thema-onderwerpen:

- 14.00 – 14.30 uur   **Deelakkoord Natuur**; stand van zaken en vooruitblik
Mevrouw mr. Marly Bloem, directeur Ecologie Provincie Noord-Brabant
- 14.30 – 15.00 uur   **Vliegen boven Brabant**; Problematiek vliegoperaties en geluid
Lt-Kol mr. Hendrik Faber
- 15.00 – 15.30 uur   **Toelichting op het duurzame beheer van Landgoed de Moeren**
Mevrouw Annette Ter Kuile en de heer Pieter van der Hoeven

3. Kennismaking met Landgoed / Buitenplaats de Moeren

- 15.30 – 16.30 uur   De familie Ter Kuile van der Hoeven leidt ons rond.

4. Netwerken:

- 16.30 uur   Gezellig samenzijn onder het genot van een drankje.

Landgoed / Particulier Historische Buitenplaats De Moeren

Het landgoed De Moeren is gelegen in het buitengebied van de gemeente Zundert. Het grootste deel van het landgoed vormt een aaneengesloten gebied ter weerszijden van de provinciale weg N 638 (Zundert-Rucphen). Het landgoed maakt onderdeel uit van een sterk gedifferentieerde landschapzone van ca. 20 kilometer lang en ca. 4 kilometer breed. Het gehele landgoed bestaat uit bos, heide en landbouwgronden. Dit geheel wordt gesierd door vele lanen, singels en houtwallen, die mede het karakteristieke landschap vormen. De Moersebaan is een van die vele lanen gelegen op landgoed De Moeren. De Moersebaan maakt onderdeel uit van het complex historische buitenplaats, een cluster van landhuis met park, de boerderij In den kleine Anker en een horeca gelegenheid In den Anker. De oppervlakte van het landgoed bedroeg in 1790 meer dan 1.289 ha en beslaat thans ruim 225 ha. Hiervan is circa 116 ha bos, 70 ha cultuurgrond en 35 ha natuurgebied, alsmede enige hectaren wegen en dreven. Afgezien van een verkeerstechnische ingreep is het huis met zijn omgeving gaaf en in oorspronkelijke staat aan de nazaten overgeleverd.

De omgeving waar Landgoed De Moeren onderdeel van uitmaakt is nauw verbonden met de toenmalige turfwinning. De overblijfselen daarvan zijn nog altijd in het gebied terug te vinden. Vóór de ontginningen maakten de ongunstige hoogteligging van het gebied, de slechte bodemgesteldheid en gebrekkige afwatering het gebied weinig geschikt voor bewoning. De vervening ving in de 14^e eeuw aan en heeft geduurd tot in het midden van de 18^e eeuw. De Turfvaart, die nog immer het

landgoed van zuidwest naar noordoost doorsnijdt, werd in 1618 en navolgende jaren in het beekdal van de Bijloop vergraven naar het ontwerp van landmeter Thomas Rudd. Via deze Turfvaart voerde men turf af naar verschillende plaatsen waaronder Breda en Roosendaal. Vanuit deze plaatsen bracht men weer allerhande waren mee terug, zoals mest, salpeter en kalk. Tegen het einde van de 17e eeuw nam de vervening af. Toen de vervening ten einde liep, werd de Turfvaart nog een aantal jaren onderhouden om dienst te kunnen doen als afvoer voor het overtollige water.

De geschiedenis van landgoed De Moeren gaat terug tot 1544, toen René de Chalon, heer van Breda, aan Jan Snellen en nog een tiental andere ingezetenen van die stad 52 bunderen “overdoven” moeren onder Zundert werden uitgegeven voor turfwinning. Deze gronden waren gelegen tegen Nieuwmoer en Wuustwezel en maken nog steeds deel uit van het huidige landgoed De Moeren. Na de beëindiging van de turfwinning zijn door Jan Snelle de parten van de overige moerlieden overgenomen. Verscheidene generaties van het geslacht Snellen zijn ook bij latere uitgiften betrokken geweest, niet alleen als moerlieden maar ook in hun hoedanigheid van buitenburgemeester van Breda, belast met de brandstofvoorziening van die stad en omgeving. Bij die uitgiften werd het bezit van de Snellen's uitgebreid: ook Pannenhoef en de Oude Buissche Heide werden eigendom van de nazaten van Jan Snellen. Het landgoed werd in de 18^e eeuw gesplitst in De Moeren en Vrede-oord. De Pannenhoef is inmiddels eigendom van het Brabants Landschap. De Buissche Heide is in 1945 nagelaten aan Natuurmonumenten. De geschiedenis van De Moeren als historische Buitenplaats begint in 1818 met de stichting van het landhuis. Agatha Snellen, echtgenote van Govert George van der Hoeven, was omstreeks 1807 door vererving eigenares van de gronden geworden. Rond 1818 werden de tuin en het park gesticht en werd het huidige landhuis gebouwd; sinds deze tijd is de familienaam Van der Hoeven definitief aan het landgoed verbonden. De gevelsteen van het landhuis draagt dan ook deze naam en het jaartal 1818.

Route naar Café In den Anker, Rucphenseweg 35, 4882 KB ZUNDE

Moerdijkbrug - A16 richting Breda

afslag 16 richting Etten-Leur en Roosendaal, A58; na iets meer dan 10 kilometer op de A58, afslag 19 richting Sprundel; bij Sprundel eerste rotonde links af, de tweede rotonde recht door richting Zundert. De weg eindigt door donker bos en dan aangekomen op de Rucphenseweg links af richting Zundert. Na geruime tijd ziet u aan de linkerkant de abdij en aan de rechter kant de camping Priem. U nadert de bossen van De Moeren. Doorrijden langs het landhuis aan rechterkant en dan direct daarna scherp rechtsaf, dan ziet u meteen uw bestemming: Café In den Anker, met daartegenover parkeergelegenheid.

Utrecht - Gorinchem – A27 Breda - richting Antwerpen.

Na de grens de afslag Meer / Zundert en dan naar Zundert.

In Zundert linksaf de hoofdstraat in (Molenstraat). Het dorp doorrijden; aan het eind van het dorp rechtsaf de Rucphenseweg in richting Rucphen. Na iets minder dan 5 km ziet u aan uw rechter kant van de weg café/restaurant de Moerse Bossen. Nog even doorrijden, en dan links ziet U de caféboerderij in den Anker.

Vanuit Breda kunt U rechtstreeks via Rijsbergen naar Zundert en ook dan aan het eind van het dorp rechtsaf de Rucphenseweg in richting Rucphen.

Voor meer informatie: www.bp-grondbezit.nl